

تالیف: حکیم محمد اعظم خان

ناشر: العمی

کتاب حاضر تالیف حکیم محمد اعظم خان، معروف به ناظم جهان متوفی به سال ۱۳۲۰ هجری قمری می‌باشد. از تالیفات دیگر ایشان می‌توان به اکسیر اعظم، رکن اعظم، قرابادین اعظم، قسطاس اعظم، نیر اعظم و محیط اعظم اشاره کرد.

کتاب رموز اعظم در دو جلد نگارش یافته است. این منبع به زبان فارسی و در زمینه طب می‌باشد. حکیم محمد اعظم خان، تالیف این اثر را به پیشنهاد نواب نظیرالدوله جهانگیر محمد خان آغاز کرد اما در ۱۲۶۴ قمری بعد از درگذشت وی آن را به انجام رساند.

این کتاب شامل یک مقدمه، ۲۴ مقاله و یک خاتمه است. وی در مقدمه، از استادان خود سخن به میان آورده و حکایاتی نیز در «تعلیم نسخه نویسی» از آنان نقل کرده است. مولف بیماری‌های هر عضو از اعضای بدن را در یک مقاله گنجانده و در آغاز هر مقاله، اطلاعات کلی درباره‌ی بیماری‌های عضو مورد نظر را ذکر کرده و بعد از آن، به درمان و علاج آن بیماری‌ها پرداخته است.

از عمده‌ترین منابع مورد استفاده حکیم اعظم در نگارش این کتاب؛ فردوس الحکمه، الحاوی، القانون، کامل الصناعه الطیبه، الجماهر، صیدنه، معالجات بقراطیه، الاسباب و العلامات، ذخیره خوارزمشاهی، فصول بقراط و شروح آن، خلاصه التجارب، عشره کامله، لب الباب، معالجات افضلیه، معالجات عمادالدین محمود بن مسعود شیرازی و ... می‌باشد.

